

ОСНОВНІ АСПЕКТИ ДЕРЖАВНОЇ МИТНИЦІ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ

Кадала В.В.

*кандидат юридичних наук, доцент
завідувач кафедри цивільного та господарського права
kadala@i.ua*

Хороленко Ю.О.

*здобувач вищої освіти 4 курсу факультету №2
yulia.khorolenko17@gmail.com
Криворізький навчально – науковий інститут
Донецького державного університету внутрішніх справ
м. Кривий Ріг, Україна*

Україна за останні роки домоглася змін в економіці і митній політиці, що зумовлені досягненням політичної та економічної незалежності і переходом до розбудови соціально орієнтованої ринкової економіки. На сучасному етапі розвитку економіки України проведення ефективної митної політики є одним з основних засобів регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Митне право стало одним із ефективних інструментів у здійсненні міжнародної торгівлі, налагодженні економічної та політичної співпраці між державами, засобом підвищення економічного рівня країни, захисту національного товаровиробника й інтересів усього суспільства у різних сферах його функціонування. Нині митне право стає обов'язковим чинником формування правової держави.

Для регулювання митних відносин всередині країни та співробітництва з митних питань з іншими державами, українське митне законодавство використовує термін «державна митна політика». Відповідно до ст. 5 Митного кодексу України Державна митна політика - це система принципів та напрямів діяльності держави у сфері захисту митних інтересів та забезпечення митної безпеки України, регулювання зовнішньої торгівлі, захисту внутрішнього ринку, розвитку економіки України та її інтеграції до світової економіки. Державна митна політика є складовою частиною державної економічної політики [1].

Говорячи про митну політику, слід визначити функції, які вона виконує в суспільстві. Під функціями слід розуміти ті завдання, які покладені на митну політику та мають значення для суспільства. На сьогоднішній день можна визначити шість базових функцій митної політики:

- фіскальну;
- економіко-регуляторну;

- захисну; – контрольню-організаційну;
- інформаційно-статистичну;
- міжнародно-політичну [2].

Митна політика є одним з основних інструментів протекціоністської політики держави. Як член Всесвітньої організації торгівлі – WTO (World Trade Organization), Організації економічного співробітництва та розвитку (Organization for Economic Cooperation and Development), а також держава, яка претендує на членство в Євросоюзі, Україна формує митну політику з дотриманням вимог цих організацій.

Важливу роль у формуванні митної політики виконують органи державної влади. Стаття 115 Конституції України покладає на Кабінет Міністрів України питання організації зовнішньоекономічної діяльності України та митної справи. Отже, реалізація митної політики віднесена до державних органів виконавчої влади. Згідно з принципом розподілу влади на відповідні гілки кожен орган державної влади має особисте коло повноважень у рамках митної політики. Крім цього, статті основного закону закріплюють повноваження Президента та Верховної Ради України відносно розробки митної політики [3].

Важливо зазначити напрямки сучасної митної політики України до яких можна віднести наступні:

- 1) розвиток українського імпорту;
- 2) взаємодії митних органів з суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності;
- 3) боротьба проти ввезення на територію України неякісних продуктів харчування та споживчих товарів;
- 4) розробка сучасних технологій та технічних засобів в діяльності митних органів України [4].

Всі ці заходи спрямовані на адаптацію законодавства України в сфері митно-тарифної політики з нормами і правилами. Сучасний етап реалізації митної політики України характеризується постійним зростанням обсягів та розширенням масштабів міжнародної торгівлі, ускладненням та посиленням динамізму торговельних процесів, посиленням вимог міжнародних організацій щодо забезпечення вільного доступу іноземних товарів на внутрішні ринки та зниження національних торговельних бар'єрів. Відбувається поглиблення інтеграції міжнародних вимог в національну практику митного регулювання України.

Зважаючи на розглянуті тенденції функціонування митної політики в Україні, пріоритетами підвищення дієздатності політики держави у цій сфері мають стати:

- підвищення рівня захисту національних інтересів держави з одночасним упровадженням міжнародних вимог та стандартів;
- спрощення митних процедур;

- підвищення ефективності виявлення та протидії негативним явищам у середовищі зовнішньої торгівлі;

- створення максимально сприятливого середовища для учасників зовнішньоекономічної діяльності [5].

Із усього написаного можна зробити висновок, що від ефективності державної політики залежать демографічні, соціальні, економічні та політичні показники та авторитет країни в світовому просторі. Виходячи з цього, можна стверджувати, що розробка та втілення політики держави в різних сферах суспільного життя є одним з головних пріоритетів не тільки органів виконавчої влади, а й органів законодавчої влади, на які покладена функція законотворчості.

Список використаних джерел

1. Митний кодекс України (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2012, № 44-45, № 46-47, № 48, ст.552), документ 4495-VI, чинний, поточна редакція — від 21.07.2021 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17#Text>.

2. Пашко П. В. Функції митної політики. Вісник Академії митної служби України. Серія : Економіка. 2009. № 1. С. 16-22.

3. Стеценко О. М. Основні аспекти розвитку митної політики України. Агросвіт. 2012. №20.С. 20-22.

4. Павлович-Сенета Я. П. Загальна характеристика й історичні форми державної політики у сфері державної митної справи. Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. серія юридична. 2017. Вип. 4. С. 254-262.

5. Бобух І. М., Глухова В.І., Ковтун О. В. Сучасна митна політика України та шляхи її вдосконалення. Вісник КДПУ імені Михайла Остроградського. Випуск 6/2007 (47). Частина 1. С.139 – 141.